

ДО

**МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: *становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър, публикуван в портала за обществени консултации на Министерски съвет*

УВАЖАЕМИ Г-НЕ/Г-ЖО,

Във връзка проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за търговския регистър, публикуван в портала за обществени консултации на Министерски съвет, Българската търговско-промишлена палата /БТПП/ представя следното становище:

БТПП принципно подкрепя предложения законопроект, с който се въвеждат разпоредбите на Директива 2012/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г., като допринасящ за прозрачността и стабилността в търговския оборот, подобряване на междуфирменото сътрудничество и административно облекчаване на стопанските субекти.

Наред с това, представяме следните бележки и предложения по проекта:

I. Общи бележки

Имайки предвид, че законопроектът привежда вътрешното законодателство в съответствие с правото на ЕС, от голяма полза при съгласуването би било, ако проектът е придружен от справка за съответствието с европейското право, каквато се изготвя от министерствата съгласно чл. 35, ал. 1, т. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация, като част от документацията, придружаваща законопроекта при внасянето му в Министерския съвет. Справката съдържа съпоставка между акта на ЕС и законопроекта текст по текст, отразява до каква степен разпоредбите

на европейския акт са въведени в българското законодателство, проследява в кои случаи актът на ЕС позволява на държавите-членки да се отклоняват от текстовете му и какви точно различия е предложил вносителят. Посочената справка значително улеснява и ускорява съгласуването и постъпването на повече точни, конкретни и конструктивни бележки.

II. Конкретни бележки по законопроекта:

1. Не е изяснена употребата в законопроекта на понятията „идентификационен код“ и „единен идентификационен код (ЕИК)“.

Законопроектът предвижда да се използват и двете понятия - „идентификационен код“ заменя досегашния ЕИК, а „ЕИК“ се употребява отделно в § 6 от законопроекта (в предложената нова ал. 2 на чл. 23).

От друга страна, в Директива 2012/17/ЕС, както е преведена на български език, навсякъде се използва само понятието „единен идентификационен код“.

В тази връзка, предлагаме в мотивите към законопроекта изрично да се направят следните уточнения:

- със замяната на досегашния „ЕИК“ и „идентификационен код“ променя ли се по същество този код или промяната е само терминологична;
- с новата употреба на понятието „ЕИК“ въвежда ли се нов тип код и ако да, предвиден ли е този код специално за системата за взаимно свързване на регистри по смисъла на Директива 2012/17/ЕС;

В случай, че със законопроекта ще се създаде допълнителен тип код, който ще служи специално за целите на системата за взаимно свързване на регистри, по-подходящо би било вместо „ЕИК“, да се използва понятие, максимално близко до употребеното в английския текст на директивата, а именно: *unique identifier* – уникален идентификационен номер /УИН/.

Това понятие е по-подходящо не само защото по-точно предава изказа на Директивата, но и защото в по-голяма степен съответства на конкретното предназначение на този номер, в сравнение с понятието „ЕИК“. За сравнение, „единен“ код предполага и единен регистър, но в случая става въпрос за система от свързани, но иначе отделни регистри. В практиката, при комуникацията между регистри се използват уникални идентификационни номера /УИН/.

Така ще се избегне риска непълното покриване на понятията да породи съмнения от страна на Европейската комисия за неправилно транспониране на Директивата в българското законодателство.

Ще отпадне и нуждата за замяна на „ЕИК“ с „идентификационен код“, а оттам и голямата вероятност за объркване от страна на фирмите и гражданите и за затруднения при обработването на информацията.

Следва да се отбележи, че независимо от конкретните изисквания, които ще въведе с акта си за изпълнение, Европейската комисия при всички случаи ще търси стандартизиран подход за формиране на уникалните номера. В национален и международен план, системата от стандарти GS 1 предлага утвърден стандартизиран подход за уникална идентификация на фирмите и останалите участници в обмена на информация, който би бил от полза за качествено и своевременно въвеждане на изискванията на Директивата, чрез използването на УИН.

2. В чл. 1, ал. 2 от Директивата (т. 1 и т. 2 от нов чл. 5а), както и в чл. 3, ал. 3 (т. 1 и т. 2 на нов чл. 3г) е предвидено задължение за държавите-членки да осигуряват информация чрез системата за взаимно свързване на регистри както за дружества, така и за клонове на дружества.

В съответния § 2 от проектозакона такова задължение е предвидено за Агенцията по вписванията по отношение на дружествата и за клоновете на чуждестранни лица, но не и по отношение на клоновете на местни дружества. Предлагаме законопроектът да се допълни изрично в този смисъл.

3. В чл. 1, ал. 2 от Директивата (т. 4 от нов чл. 5а) също така е посочено задължение на държавите да определят процедура, която се прилага при получаване на информацията от системата за взаимно свързване на регистри. Такава процедура не е предвидена в настоящия законопроект.

4. Чл. 2, ал. 1 от Директивата определя правила за държавите-членки относно оповестяване на приключването на презгранично сливане на дружества.

В съответния § 7 от проектозакона тези задължения на държавите-членки са разписани за „преобразуващите се дружества със седалище в друга държава-членка“. Тук бихме искали да обърнем внимание на следното:

- използвано е общото понятие „преобразуване“, а не конкретно „сливане“, както това е посочено в Директивата. Възможно е това изискване да е свързано с улесняване на достъпа и стесняване на търсенето точно и конкретно до информация относно презгранични сливания. В този смисъл е налице предпоставка посоченото различие да се тълкува от Европейската комисия като отклонение в транспонирането на Директивата.
- проектозаконът предвижда информация да се предоставя само за преобразуващи се дружества в държави-членки, докато Директивата не съдържа подобно ограничение, т.е. не изключва възможността едно от дружествата да е със седалище в държава извън ЕС. Това поставя въпроса ще предоставя ли Агенцията по вписванията данни за преобразуване на дружествата на държавата-членка, в

която е седалището на едното от дружествата, ако седалището на другото дружество е в трета държава.

5. Съгласно чл. 3, ал. 1 от Директивата (т.1 от нов чл. 2а), държавите-членки са длъжни да гарантират, че ще публикуват в националните си регистри информацията, получена чрез системата за свързване на регистрите, при съответните условия и срокове. Такава гаранция не е предвидена в законопроекта.

6. Чл. 3, ал. 3 от Директивата (т. 2 от нов чл. 3б) предвижда държавите-членки да осигуряват информацията чрез системата за свързване на регистрите по електронен път, в определен формат и при спазване на определени стандарти за сигурност. Тази разпоредба не е въведена в законопроекта.

7. Чл. 3, ал. 3 от Директивата (т. 1 от нов чл. 3в) съдържа изискване съответните такси за получаване на актовете и данните чрез системата за взаимно свързване на регистрите да не надхвърлят размера на административните разходи за тази услуга. Важно е тази разпоредба да намери отражение в законопроекта, тъй като и понастоящем не съществува яснота относно начина на формиране на таксите, събирани от Агенцията по вписванията.

8. В чл. 3, ал. 3 от Директивата (т. 2 от нов чл. 3в) е записано задължение за държавите-членки да осигуряват чрез системата на взаимно свързване на регистрите достъп до данни относно наименованието и правно-организационната форма на дружеството, неговото седалище и регистрационния му номер. В законопроекта е включено задължение за осигуряване от Агенцията по вписванията на информацията относно ликвидация, несъстоятелност и заличаване на дружества, но липсва текст, въвеждащ посочената по-горе разпоредба на Директивата.

9. Предлагаме издаването на удостоверение от министъра на икономиката и енергетиката, предвидено в § 15 от законопроекта, да не бъде разписвано като задължително изискване, а като възможност за удостоверяване на обстоятелствата по чл. 14а, ал.1, т.1 от Закона за българското гражданство /ЗБГ/. Подобно задължение би било ограничаващо и би създавало допълнителна административна тежест за лицата, които вече разполагат с други подходящи документи, които да приложат към молбата за българско гражданство.

10. Също по § 15 от законопроекта, предложената редакция на чл. 14а, ал.1, т. 1, б. б) от ЗБГ предвижда сумата от най-малко 1 млн. лева да е вложена в „осъществен от дружеството приоритетен инвестиционен проект“. За сравнение, в настоящия текст на т. 1 е записано: „дружество, което изпълнява приоритетен инвестиционен проект“.

Така предложената формулировка предполага, че целта ѝ е да се въведе изискване проектът вече да е приключил, а не да е в процес на изпълнение към момента на молбата

за българско гражданство, т.е. лицето няма да отговаря на условията за получаване на българско гражданство, ако е подало молбата, когато дружеството все още изпълнява проекта.

Самият израз „осъществен [...] проект“ е неясен по отношение на това какви точно условия трябва да са изпълнени, за да се счита проектът за „осъществен“.

Предвид горното, предлагаме текстът на б. б) да се прецизира в цялост и да се опише в мотивите, с оглед недвусмислено и ясно да е видно дали със законопроекта се променят изискванията за получаване на гражданство и конкретно да се посочат критериите за това / вкл. какво точно се разбира под „осъществен проект“/.

В случай, че целта е да се въведе допълнително изискване проектът да е завършен, като условие за инвестиралото лице да придобие гражданство, не подкрепяме това предложение:

По своята същност, инвестицията подпомага развитието на определен проект, но не е гаранция за неговото осъществяване. От контекста на чл. 14а от ЗБГ е видно, че по отношение поставеното условие за инвестиция водещ е приносът на лицето, а не самото осъществяване на проекта. Още повече, че самото лице не участва в дружеството и не може да повлияе на работата по проекта, съответно не следва да бъде свързвано с очаквания в тази връзка. Оттук и не е оправдано към лицето, кандидатстващо за българско гражданство, наред с инвестицията да се поставят и допълнителни изисквания, свързани с осъществяването на проекта. А предвид факта, че подобни проекти по правило продължават с години, това се превръща в необоснована пречка за реализиране от лицето на предоставената му от закона възможност и на практика обезсмисля ефекта, който се търси с чл. 14а ЗБГ.

С уважение,

Цветан Симеонов
председател на УС на БТПП